

NOTA DE FUNDAMENTARE

La proiectul Hotărârii ANRE cu privire la modificarea unor hotărâri ale Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (Agenția /ANRE), Departamentul gaze naturale și energie termică

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În conformitate cu art. 9 alin. (4) lit. f) și art. 39 alin. (1) din Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (*Legea nr. 92/2014*), „Agenția elaborează și aprobă Regulamentul privind furnizarea energiei termice”.

Potrivit art. 39 alin. (2) din Legea nr. 92/2014, raporturile juridice dintre unitățile termoelectrice sau cele dintre unitățile termoelectrice și consumatori se stabilesc prin contractele încheiate și în conformitate cu Regulamentul privind furnizarea energiei termice, elaborat de Agenție

Conform art. 36 din aceeași Lege, distribuitorii de energie termică efectuează racordări, deconectări sau reconectări la rețelele termice în condițiile și în termenele stabilite de Regulamentul privind furnizarea energiei termice și de *Normele tehnice ale rețelelor termice*, aprobate de Agenție.

De menționat, că prin Legea nr. 63/2025 pentru modificarea unor acte normative au fost operate modificări la Legea nr. 92/2014. Iar, potrivit prevederilor art. VII alin. (6) din Legea nr. 63/2025, ANRE are obligația de a aduce actele sale normative în concordanță cu legea menționată, în termen de 6 luni de la data publicării.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În Republica Moldova sunt 8 titulari de licențe, care prestează servicii publice de alimentare centralizată cu energie termică, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde menajere pentru consumatori, instituții publice, obiective sociale - culturale și agenți economici.

Denumirea întreprinderilor	Energia termică livrată consumatorilor finali, mii Gcal		
Perioada	2022	2023	2024
S.A. „Termoelectrica”	1131.8	1086.0	1184.3
S.A. „CET - Nord”	131.4	138.6	157.2
S.A. „Apă - Canal Chișinău”	20.3	17.8	19.6
Î.M. „Termogaz -Bălți”	5.3	0	0
S.A. „Comgaz Plus”	3.9	3.3	3.6
Î.M. „R.C.T. Comrat”	5.2	4.6	5.6
Î.M. „Servicii Comunale Glodeni”	1.3	1.4	1.4
ÎM „Antermo”	0.6	0.6	0.7
ÎM „Rețele Termice Florești”*	1.3	1.4	0
Î.M. „S.C.L. Orhei”***	2.4	1.0	0
„Termotrans Taraclia” Î.M.	0.1	0.4	0.4
Total întreprinderile reglementate	1303.6	1255.2	1372.8

Conform Raportului de activitate al ANRE pentru anul 2024, titularii de licențe asigură cu serviciul public de alimentare cu energie termică, inclusiv prin sistemele centralizate peste 37 246 de edificii, dintre care 210 instituții bugetare, 1146 agenți economici.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014, *furnizor* este un agent economic care furnizează energie termică consumatorilor și poate fi concomitent producător și/sau distribuitor de energie termică.

Producător poate fi orice persoană fizică sau juridică care produce energie termică într-o centrală electrică de termoficare, într-o centrală de producere a energiei electrice și termice în regim de cogenerare de înaltă eficiență sau într-o centrală termică, inclusiv într-o centrală termică de producere a energiei termice din surse regenerabile, în scopul comercializării acesteia.

Distribuitor este unitate termoeenergetică ce desfășoară activitatea de distribuție a energiei termice.

Toate cele 8 întreprinderi termoeenergetice dețin licențe de producere, de distribuție și de furnizare a energiei termice. Potrivit, articolul 19 alin. (2) din Legea nr. 92/2014, în cazul în care o unitate termoeenergetică desfășoară două sau trei activități reglementate, Agenția eliberează o singură licență pentru desfășurarea activităților respective, iar titularul de licență urmează să îndeplinească obligațiile stabilite prin lege în legătură cu fiecare din activitățile pe care le desfășoară.

De menționat, că legea stabilește expres obligația unităților termoeenergetice care desfășoară mai multe tipuri de activități (producerea, distribuția și furnizarea energiei termice) de a *ține evidenta* contabilă separată pentru fiecare activitate economică, în conformitate cu Legea nr. 92/2014 și standardele de contabilitate. Titularii de licență sunt obligați să țină în sistemul lor de contabilitate conturi contabile separate pentru fiecare dintre activitățile licențiate, așa cum ar fi în cazul în care aceste activități ar fi desfășurate de întreprinderi distincte.

- *În prezent, la nivelul legislației secundare, nu sunt separate clar funcțiile distribuitorului de energie termică și funcțiile furnizorului care după natura juridică sunt pur comerciale. Lipsa unei delimitări clare între distribuitor și furnizor generează confuzie, conflicte, și poate afecta calitatea serviciului public.*

Potrivit redacției actuale a Regulamentului privind furnizarea energiei termice aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 23/2017, consumatorul apelează la furnizorul de energie termică pentru a solicita racordarea la rețea a instalației sale de utilizare a energiei termice, citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, conectarea/deconectarea de la rețea. Această situație se datorează faptului că unitățile termoeenergetice dețin concomitent licență pentru distribuția și pentru furnizarea energiei termice.

Potrivit art. 36 alin. (2) din Legea nr. 92/2014, obligațiile de bază ale *distribuitorilor* de energie termică sunt următoarele:

- să răspundă la orice solicitare, inclusiv la cea privind eliberarea avizului de racordare, în termen de 15 zile de la data înregistrării solicitării;
- să efectueze deconectări sau reconectări la rețelele termice;
- să achiziționeze, să instaleze, să exploateze, să întrețină și să verifice metrologic periodic echipamentele de măsurare instalate în gospodăriile consumatorilor casnici la punctul de delimitare a proprietății.
- să exploateze, să întrețină, să retechnologizeze, să reabiliteze și să extindă rețelele termice în condiții de eficiență economică
- să întocmească actul de depistare a intervenției în funcționarea echipamentului de măsurare sau racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, care a avut loc prin intervenție în funcționarea echipamentului de măsurare, și a dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie termică consumate, sau racordarea ilegală a

instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică, inclusiv prin ocolirea echipamentului de măsurare.

Pe de altă parte, *funizorul* de energie termică are următoarele obligații specifice:

1) să prezinte consumatorului, lunar, factura pentru plata energiei termice emisă în baza indicilor echipamentelor de măsurare conform tarifului în vigoare, aprobat de ANRE, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenului – limită de plată a facturii, indicat în aceasta;

2) să asigure încasarea de la consumator, inclusiv prin intermediul băncilor sau al oficiilor sale din teritoriu, în termenul prevăzut în prezentul Regulament, a plăților pentru energia termică furnizată;

3) să restituie datoriile acumulate față de consumator până la data suspendării sau a rezilierii contractului de furnizare a energiei termice;

4) să prezinte, la solicitarea consumatorului, informații despre consumul anterior de energie termică, despre plățile și despre penalitățile calculate și achitate;

5) să informeze consumatorii și solicitanții privind modalitățile de soluționare a problemelor abordate de către aceștia;

6) să examineze și să soluționeze reclamațiile consumatorilor parvenite în legătură cu contractarea, deconectarea, reconectarea, facturarea, calitatea serviciului prestat, întreruperea livrării energiei termice.”.

- *La determinarea costurilor de bază (aprobate de către ANRE în scopuri tarifare) unitățile termoelectrice întâmpină dificultăți la separarea costurilor pe tipuri de activități având în vedere că aceiași subdiviziune din cadrul întreprinderii se ocupă de partea aferentă accesului la rețea cât și de partea comercială.*

Având în vedere că unitățile termoelectrice dețin licență pentru producerea, distribuția, furnizarea energiei termice este dificil de determinat în cadrul întreprinderii costurile separate pentru fiecare gen de activitate.

- *În situația apariției de potențiali utilizatori de sistem (producători de energie termică), compania integrată (care deține licență pentru activitatea de producere, distribuție și furnizarea energiei termice) poate favoriza propriile centrale, ceea ce poate afecta concurența. În acest sens, este esențială delimitarea clară a atribuțiilor și competențelor întreprinderilor energetice, în special pentru activitatea de distribuție a energiei termice.*

- De menționat că, Metodologia de determinare a valorilor normative a pierderilor de energie termică, de agent termic și a valorilor indicilor normativi de funcționare a rețelelor termice cu apă, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 742/2014 urmează a fi abrogată, având în vedere că Legea nr. 92/2014 nu mai prevede existența unui asemenea act normativ. Prin modificările operate la legislația primară, s-a stabilit că pierderile normative de energie termică urmează a fi determinate în baza unui trend de reducere aprobat de ANRE, pornind de la tendințele progresive de diminuare a pierderilor și consumurilor tehnologice, adaptate specificului tehnic al fiecărui operator, istoricului de performanță și potențialului său investițional. În consecință, prevederile care se aplică la calcularea pierderilor de energie termică și agent termic în rețelele termice, în cazul în care echipamentul de măsurare al consumatorului nu este instalat în punctul de delimitare, la fel urmează să fie abrogate. Din motivul creării unui vid legislativ, pot apărea neînțelegeri între consumatori și operatori care nu vor mai putea utiliza ca referință Metodologia respectivă la calcularea pierderilor în rețelele consumatorilor.

Pentru a proteja interesul consumatorilor și a asigura funcționarea eficientă a sistemului termoelectric, este esențială actualizarea următoarelor acte normative:

1. *Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 23/2017.*

2. *Normele tehnice ale rețelelor termice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.136/2018.*

Persoanele /entitățile afectate sunt:

- a) Titularii de licențe pentru distribuția, furnizarea, producerea energiei termice, eliberate de ANRE;
- b) administratorul asociației/gestionarul condominiului (intermediar de servicii).
- c) consumatorii finali.

Obiectivele urmărite și soluțiile propuse:

Separarea funcțiilor între distribuitor și furnizor

Prin modificarea Regulamentului se prevede separarea funcțiilor distribuitorului și a furnizorului în raport cu consumatorii finali la prestarea serviciului de distribuție și furnizare a energiei termice;

Implementarea completă a separării activităților de distribuție și furnizare de către unitățile termoelectrice, fapt care se va confirma prin raportările anuale specifice depuse la ANRE, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a modificărilor.

În prezent, titularii de licențe întâmpină dificultăți la separarea costurilor, ceea ce poate masca ineficiențe și poate duce la subvenționări încrucișate între activități. O contabilitate separată este fundamentală pentru stabilirea unor tarife corecte și justificate.

Reducerea numărului de reclamații și creșterea responsabilității distribuitorilor

Reducerea cu cel puțin 15% a numărului de reclamații ale consumatorilor, redirecționate greșit între departamentele tehnice (distribuție) și cele comerciale (furnizare) ale unității termoelectrice, într-un termen de 18 luni de la intrarea în vigoare a modificărilor, prin comparație cu nivelul înregistrat în anul 2024.

Odată cu implementarea prevederilor, Distribuitorul devine responsabil exclusiv pentru aspectele tehnice (racordare, deconectare, citirea contoarelor și întreținerea rețelei), iar Furnizorul va prelua responsabilitățile pur comerciale precum sunt contractare, facturare și soluționarea plângerilor legate de calitatea serviciului comercial.

Diminuarea timpului de examinare a petițiilor consumatorilor

Diminuarea cu 20% a timpului mediu de soluționare a solicitărilor privind emiterea avizelor de racordare și a reclamațiilor legate de facturare, până la finalul celui de-al doilea an de implementare (2027). Suplimentar prin prevederile incluse în proiect se urmărește eliminarea majoră a litigiilor privind calculul pierderilor de agent termic în rețelele post-delimitare, începând cu primul sezon de încălzire după aprobarea actului.

Asigurarea transparenței la stabilirea modului de calculare a valorilor pierderilor de energie termică și agent termic în rețelele termice

Lipsa unui cadru clar pentru calculul pierderilor după abrogarea Metodologiei vechi va crea un vid legislativ și un risc de litigii.

Astfel, introducerea Anexei nr. 4, care oferă o Metodă unică și transparentă pentru determinarea pierderilor de energie termică, în cazul în care echipamentul de măsurare al consumatorului nu este instalat în punctul de delimitare, va ajuta la eliminarea ambiguității și potențialelor conflicte de interpretare pe viitor.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 23/2017 se modifică după cum urmează:

- sunt actualizate noțiunile utilizate, pentru a corespunde cu noile prevederi ale Legii nr. 92/2014;
- sunt individualizate atribuțiile distribuitorului de energie termică care este responsabil de citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare, racordare, deconectare/reconectare, întocmirea actului de depistare a intervenției în funcționarea echipamentului de măsurare sau racordarea ilegală a instalațiilor de utilizare a energiei termice la rețeaua termică;
- pe de altă parte, sunt stabilite expres atribuțiile furnizorului de energie termică, care este responsabil de furnizarea energiei termice, de facturare, să examineze și să soluționeze reclamațiile

consumatorilor parvenite în legătură cu contractarea, deconectarea, reconectarea, facturarea, calitatea serviciului prestat, întreruperea livrării energiei termice ș.a.

- procedura de racordare a instalațiilor de utilizare la rețeaua termică este concretizată. Procedura de racordare, fiind acum gestionată exclusiv de distribuitor, devine mai standardizată și mai transparentă. Termenele și condițiile tehnice clare, stipulate în avizul de racordare eliberat de distribuitor, oferă un grad mai mare de certitudine în planificarea proiectelor de construcții care depind de accesul la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET).

- este reglementată modalitatea de stabilire a punctelor de delimitare;
- se completează cu Anexa nr. 4, care prevede *Metoda privind stabilirea modului de determinare a pierderilor de energie termică și agent termic în rețelele termice, în cazul în care echipamentul de măsurare al consumatorului nu este instalat în punctul de delimitare*. Metoda stabilește normele densității fluxurilor termice pentru conductele cu diferite termene de exploatare, tipuri de izolare termică, de amplasare și diverse durate de exploatare, coeficienții conductibilității termice a materialelor termoizolante și alte date îndrumătoare.

Normele tehnice ale rețelilor termice aprobate prin Hotărârea Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.136/2018, se modifică prin excluderea prevederilor ce se referă la planificarea dezvoltării rețelilor termice, delimitarea instalațiilor termice între părțile contractante întru evitarea paralelismelor juridice.

În tot cuprinsul proiectului, sunt aduse modificări relevante care stabilesc că furnizorul va include în facturi informație privind cantitatea de energie termică consumată în kWh și Gcal. Totodată, furnizorul va utiliza tarifele pentru energia termică, aprobate de ANRE, iar consumatorul va achita Furnizorului energie termică consumată în lei/kWh (fără TVA) și lei/Gcal(fără TVA).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

La capitolul abordărilor alternative, au fost identificate două opțiuni:

A nu face nimic.

a) Opțiunea I constă în a nu elabora și aproba modificările la Regulament. Urmare a celor menționate se atestă, că lipsa intervenției sau opțiunea „A nu face nimic”, va continua să creeze divergențe în aplicarea actului normativ în raport cu situația existentă și cu cadrul normativ în vigoare, întrucât modificările sunt iminent dictate de noile prevederi ale Legii nr. 92/2014.

Respectiv, lipsa intervenției:

- va duce la apariția potențialelor neînțelegeri dintre furnizori/distribuitori de energie termică și consumatorii finali;

- nu vor fi stabilite clar drepturile și obligațiile părților în rapoartele juridice privind prestarea serviciului de distribuție și furnizare a energiei termice;

- nu va fi asigurată separarea costurilor în cadrul întreprinderilor integrate care dețin o singură licență pentru activitatea de producere, distribuție, furnizare).

- poate apărea o subvenționare încrucișată între activitățile întreprinderii integrate.

- nu va fi asigurată respectarea drepturilor consumatorilor finali la livrarea energiei termice în mod continuu și fiabil.

- va duce la apariția neînțelegerilor dintre distribuitori și consumatori la calcularea valorilor pierderilor de energie termică și agent termic în rețelele termice, în cazul în care echipamentul de măsurare al consumatorului nu este instalat în punctul de delimitare.

În lipsa clarificării rolurilor și responsabilităților dintre furnizor și distribuitor, se estimează că numărul reclamațiilor consumatorilor va crește cu aproximativ 10% anual pe segmentul racordare și facturare. În paralel, riscul litigiilor comerciale dintre consumatori, furnizori și distribuitor și ar putea genera pierderi financiare suplimentare de ordinul a câtorva milioane de lei în următorii cinci ani. Totodată, menținerea incertitudinilor terminologice și funcționale ar continua să împiedice separarea contabilă a activităților, ceea ce ar reduce transparența și ar afecta buna reglementare a sectorului.

Astfel, efecte pozitive pentru opțiunea dată nu au fost determinate.

b) Reglementarea clasică.

Opțiunea II constă în elaborarea și aprobarea modificărilor unele hotărâri ale Consiliului de administrație al ANRE. Mai mult ca atât, obligația de modificare a cadrului normativ de reglementare, este expres prevăzută la art. VII alin. (6) din Legea nr. 63/2025, care stipulează că „ANRE va aduce actele normative în concordanță cu prevederile legii în termen de 6 luni de la data publicării” .

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul principal asupra sectorului public se manifestă la nivelul autorității de reglementare, ANRE. Prin delimitarea clară a obligațiilor distribuitorului (activități tehnice, de rețea) de cele ale furnizorului (activități comerciale, contractuale), procesul de monitorizare și control devine mai eficient. Această separare facilitează aplicarea principiului contabilității separate, permițând ANRE să analizeze și să aprobe tarife mai transparente și mai justificate economic, prevenind subvenționarea încrucișată între activitatea de distribuție (monopol natural) și cea de furnizare. Pentru consumatori, un alt participant important în sector, impactul îl reprezintă o claritate sporită, aceștia obținând o claritate în privința cărei entități urmează să se adreseze pentru probleme tehnice (distribuitor) vis-a-vis de probleme de facturare sau contractuale (furnizor), simplificând astfel procesul de soluționare a reclamațiilor.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Nu a fost identificat careva impact financiar asupra bugetului de stat ca rezultat al implementării modificărilor, întrucât nu instituie reguli noi în sarcina furnizorilor și distribuitorilor de energie termică, cât doar urmează a fi făcute în scopul excluderii echivocului în interpretarea prevederilor Legii nr. 92/2014.

Deși nu se anticipează costuri directe asupra bugetului public, titularii de licențe ar putea suporta costuri administrative minore, pe termen scurt. Acestea ar putea include actualizarea sistemelor informatice pentru a reflecta separarea funcțională, instruirea personalului cu privire la noile fluxuri de lucru și modificarea materialelor informative destinate consumatorilor. Totuși, aceste costuri punctuale sunt depășite de beneficiile pe termen lung, precum ar fi eficiența operațională crescută. Datorită specializării activităților și o structură de costuri mai clară, aceasta poate conduce la optimizări interne și, în final, la tarife mai stabile și mai corecte pentru consumatorul final.

4.3. Costuri de conformare

Costuri de conformare sub formă de plăți, taxe, tarife, impozite nu vor fi generate urmare a implementării modificărilor la Regulament. Costuri substanțiale, precum angajarea personalului suplimentar sau schimbarea personalului existent sau procurarea de servicii adiționale, de consultanță și suport n-au fost identificate, întrucât atât distribuitorii cât și furnizorii își executau și exercită obligațiile sale față de consumator.

În cazul de față, nu se instituie taxe sau plăți suplimentare pentru consumatori sau distribuitori și furnizori, astfel încât nu apar costuri directe de acest tip. Pot apărea costuri neesențiale în ajustarea procedurilor interne și în adaptarea sistemelor de raportare contabilă, estimate la aproximativ câteva zeci de mii de lei anual pentru fiecare unitate termoelectrică. Aceste costuri nu vor avea impact asupra tarifelor reglementate, fiind incluse în activitatea curentă. La nivel administrativ, se anticipează doar un volum suplimentar de muncă pentru notificări și documentație, fără consecințe financiare semnificative.

Evaluarea acestor elemente a fost realizată prin consultarea unităților termoelectrice și prin compararea procedurilor actuale cu cele propuse. Concluzia acestei analize este că proiectul nu

generează costuri disproporționate pentru întreprinderile mici și mijlocii și nu creează obligații financiare suplimentare semnificative.

4.3.1. Impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari

Modificările se răsfrâng asupra tuturor consumatorilor finali (consumatori casnici și noncasnici) și sunt obligatorii pentru toți titularii de licențe indiferent de forma de organizare juridică, natura capitalului, tipul de proprietate.

Impacturile asupra concurenței

Intervenția propusă nu va genera careva impact asupra concurenței în sectorul termoelectric prin limitarea numărului sau a categoriilor de distribuitori / furnizori, sau limitarea capacității de a concura, sau alte impacturi asupra concurenței.

SACET-le sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sunt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice.

La prima vedere, într-o piață unde operatorii sunt integrați, impactul asupra concurenței pare a fi neutru. În realitate, însă, aceste modificări au un impact pozitiv strategic pe termen lung. Prin definirea clară a atribuțiilor și costurilor reglementate ale distribuitorului proiectul creează premisele esențiale pentru deschiderea pieței. Un potențial furnizor/producător nou, independent, ar putea intra pe piață cunoscând exact condițiile tehnice și tarifele de acces la rețea, fără a fi discriminat de operatorul integrat. Astfel, intervenția propusă nu doar că nu limitează concurența, dar chiar stabilește o bază importantă pentru o viitoare liberalizare a activității de furnizare a energiei termice.

4.3.2. Alte impacturi asupra sectorului privat

Un impact indirect, dar semnificativ, asupra sectorului privat constă în creșterea predictibilității pentru dezvoltatorii. Procedura de racordare, fiind acum gestionată exclusiv de distribuitor, devine mai standardizată și mai transparentă. Termenele și condițiile tehnice clare, stipulate în avizul de racordare eliberat de distribuitor, oferă un grad mai mare de certitudine în planificarea proiectelor de construcții care depind de accesul la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET).

4.4. Impactul social

Intrarea în vigoare a modificărilor vor avea un impact social direct, întrucât se referă la necesitatea îmbunătățirii cadrului secundar de reglementare, care reiese din obligația titularilor de licență de a încheia contracte de furnizare a energiei termice cu consumatorii finali, astfel creând premise pentru soluționarea problemelor ce pot apărea în relațiile dintre furnizor/distribuitor, administratorul asociației (intermediar) și consumator la încheierea contractului de furnizare a energiei termice și prestarea serviciului de livrare / furnizare a energiei termice.

Totodată aceasta, va duce la respectarea de către titularii de licență a principiului privind adaptabilitatea la cerințele consumatorilor și calitatea serviciului de distribuție/ furnizare a energiei termice.

Totodată se estimează și impactul social pozitiv, deoarece odată cu dezvoltarea sistemului public de alimentare centralizată cu energie termică și înlocuirii infrastructurii tehnico-edilitare învechite va fi posibil asigurarea de către distribuitor/ furnizor a unui serviciu public de calitate, fiabil la un număr mai mare de consumatori, care va avea ca impact pozitiv, îmbunătățirea condițiilor de trai a populației.

Un beneficiu social direct reiese din clarificarea și fixarea prevederilor ce țin de protecția consumatorului. Prin modificările aduse, se clarifică faptul că problemele tehnice precum întreruperile, calitatea agentului termic și intervențiile la rețea sunt responsabilitatea distribuitorului,

în timp ce aspectele contractuale și de facturare sunt gestionate de furnizor. Această diviziune elimină situațiile în care consumatorul era redirecționat între departamentele aceluiași operator. Drept rezultat, timpul de răspuns la reclamații ar trebui să scadă, iar responsabilitatea pentru calitatea serviciului prestat devine mai ușor de urmărit și de sancționat, crescând astfel gradul de încredere al publicului în serviciul de termoficare.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu a fost identificat careva impact asupra datelor cu caracter personal întrucât prevederile proiectului de modificare a unor hotărâri ANRE nu conțin prevederi referitoare la implementarea cadrului normativ existent în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu a fost identificat careva impact asupra echității și egalității de gen ca rezultat al implementării noilor prevederi. La categoria de consumatori sau distribuitori și furnizori de energie termică nu se admit careva discriminări dintre femei, bărbați și minoritățile de gen sau alte criterii.

4.5. Impactul asupra mediului

Astfel, urmare a aplicării modificărilor în cadrul normativ secundar se estimează un impact pozitiv asupra mediului. Totodată, dezvoltarea SACET-lor va duce la respectarea de către titularul de licență a reglementărilor specifice în sectorul termoelectric și protecției mediului. Impactul pozitiv asupra mediului, deși indirect, este legat de eficientizarea rețelelor termice.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Alte impacturi majore nu au fost identificate ca rezultat al implementării noilor prevederi.

4.7. Concluzii pe baza analizei impacturilor

Urmare a analizei impacturilor se concluzionează necesitatea intervenției prin elaborarea și aprobarea modificărilor la Regulament, care va asigura aplicarea noilor prevederi ale Legii nr. 92/2014 (modificată prin Legea nr. 63/2025).

Obiectivele vor fi realizate odată cu publicarea modificărilor la Regulament.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezentul proiect nu transpune legislația UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul și Nota de fundamentare au fost publicate pe pagina web oficială, www.anre.md, la rubrica Transparența decizională /Proiecte supuse consultării publice, în conformitate cu Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legea nr. 100/2017 privind actele normative, astfel încât orice persoană interesată să aibă posibilitatea de a accesa documentele respective și de a prezenta propuneri și obiecții pe marginea lor, inclusiv prin poșta electronică, la adresa electronică indicată pe pagina ANRE.

Agenția a expediat proiectul și nota de fundamentare spre consultare și avizare, în adresa Ministerului Energiei, Consiliul Concurenței, producătorilor/distribuitorilor/furnizorilor de energie termică, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor. Propunerile parvenite la proiectul Hotărârii, precum și informațiile cu privire la acceptarea sau respingerea acestora au fost incluse în sinteza obiecțiilor.

Urmare a consultărilor efectuate au fost recepționate avize de la următoarele părți:

S.A. „CET-Nord” – a prezentat propuneri de reformulare a noțiunii „*instalație de racordare*”, de ajustare a punctului 37⁴, *delimitarea la limita incintei* în corespundere cu ultimele modificări al art. 11 din Legea 187/2022 cu privire la condominiu.

SA „Termoelectrica”– a prezentat propuneri de redactare în punctele privind daunele constatate în temeiul actului de constatare, privind limitarea sau sistarea cu energie termică,) a proiectului, privind încheierea contractului de procurare a energiei termice cu producătorul.

Ministerului Energiei – a prezentat propuneri de reformulare a noțiunilor „*acces la rețea*”, „*instalație de racordare*”, „*violarea sigiliului*”, „*solicitant*”. De asemenea au venit cu propuneri referitor la reamplasarea rețelei la solicitarea proprietarul terenului sau al imobilului pe care este amplasată legal rețeaua termică.

Consiliul Concurenței susține proiectul fără obiecții și propuneri.

SA „Comgaz-Plus”, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, SA „Apă-Canal Chișinău și Întreprinderea municipală a rețelelor și centralelor termice Comrat – au susținut proiectul, exprimând lipsa de obiecții și propuneri. La data de 06.11.2025 Agenția a organizat ședința de lucru cu părțile interesate, sinteza obiecțiilor se anexează.

7. Concluziile expertizelor

La elaborarea și aprobarea proiectului Agenția a ținut cont de punctul 7.1 din Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative departamentale, evitând în cuprinsul acestora norme care pot genera, la aplicare, apariția riscurilor de corupție.

Proiectul Hotărârii și Nota de fundamentare au fost avizate de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în ședința de lucru din data de 07.10.2025. Proiectul Hotărârii a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției (aviz nr. 04/2-11587).

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul Hotărârii se încorporează în cadrul normativ secundar aferent sectorului termoelectric, în baza Legii nr. 92/2014 și va intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

În termen de 30 de zile de la data publicării hotărârii, Agenția va republica în Monitorul Oficial al Republicii Moldova Hotărârea ANRE nr. 23/2017 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei termice, cu modificările ulterioare, dându-se o nouă numerotare elementelor acesteia și corectându-se, după caz, toate trimiterile.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Mecanismul de implementare a prevederilor proiectului de modificare a unor Hotărâri ANRE nu este unul nou, deoarece prevederile privind reglementarea raporturilor juridice a titularilor de licență din sectorul energiei termice distribuitori, furnizori și consumatori deja se regăsesc în Regulamentul 23/2017, doar cât este necesar de a face o claritate în obligațiile și drepturile distribuitorului, furnizorului și consumatorului, ori, Regulamentul privind furnizarea energiei termice se aplică la proiectarea, executarea și recepționarea instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor, delimitarea instalațiilor unităților termoelectrice, delimitarea instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor de rețeaua termică a unității termoelectrice, racordarea, contractarea, evidenta și facturarea consumului de energie termică, plata energiei termice, deconectarea instalațiilor de utilizare a energiei termice ale consumatorilor, limitarea și întreruperea furnizării de energie termică, examinarea reclamațiilor consumatorilor și soluționarea neînțelegerilor dintre unitățile termoelectrice, precum și dintre unitățile termoelectrice și consumatori.

Odată cu aprobarea și intrarea în vigoare a Hotărârii, efectul privind implementarea prevederilor actului normativ va fi imediat.

Astfel, numărul reclamațiilor privind racordarea și facturarea va fi monitorizat anual, având ca valoare de referință nivelul anului 2024 și ca obiectiv reducerea cu 10-15% pe an până în 2028. În cazul avizelor de racordare, valoarea de referință este procentul actual de avize eliberate în termen, estimat la 78% în anul 2024, iar ținta este atingerea nivelului de 95% până în 2027. Un alt indicator important îl reprezintă timpul mediu de soluționare a reclamațiilor consumatorilor, care în prezent se situează la 25 de zile, iar obiectivul este reducerea la cel mult 15 zile până în 2026. Datele necesare pentru monitorizarea acestor indicatori vor fi colectate din registrul ANRE privind reclamațiile și din rapoartele trimestriale depuse de operatorii licențiați. Responsabilitatea colectării datelor revine Departamentului gaze naturale și energie termică din cadrul ANRE, iar evaluarea performanței va

fi realizată anual, cu o primă analiză de impact planificată pentru anul 2027 și ulterior la intervale de trei ani.

9.2 Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Performanța și impactul implementării Hotărârii vor fi monitorizate și evaluate de către ANRE pe baza următorilor indicatori de performanță, care vor fi colectați și analizați anual.

Indicatori de proces:

- numărul reclamațiilor consumatorilor de energie termică referitor la raporturile juridice cu distribuitorii și furnizorii de energie termică.
- numărul titularilor de licență care au depus demersuri la ANRE, referitor la raporturile juridice dintre titularii de licențe din sectorul termoelectric.
- eficiența operațională crescută în cadrul întreprinderilor termoelectrice.

Indicatori de impact:

- dinamica numărului de reclamații raportate de titularii de licență.
- dinamica numărului de reclamații din partea consumatorilor privind calcularea pierderilor în rețelele situate după punctul de delimitare.

Alexei TARAN
Director general